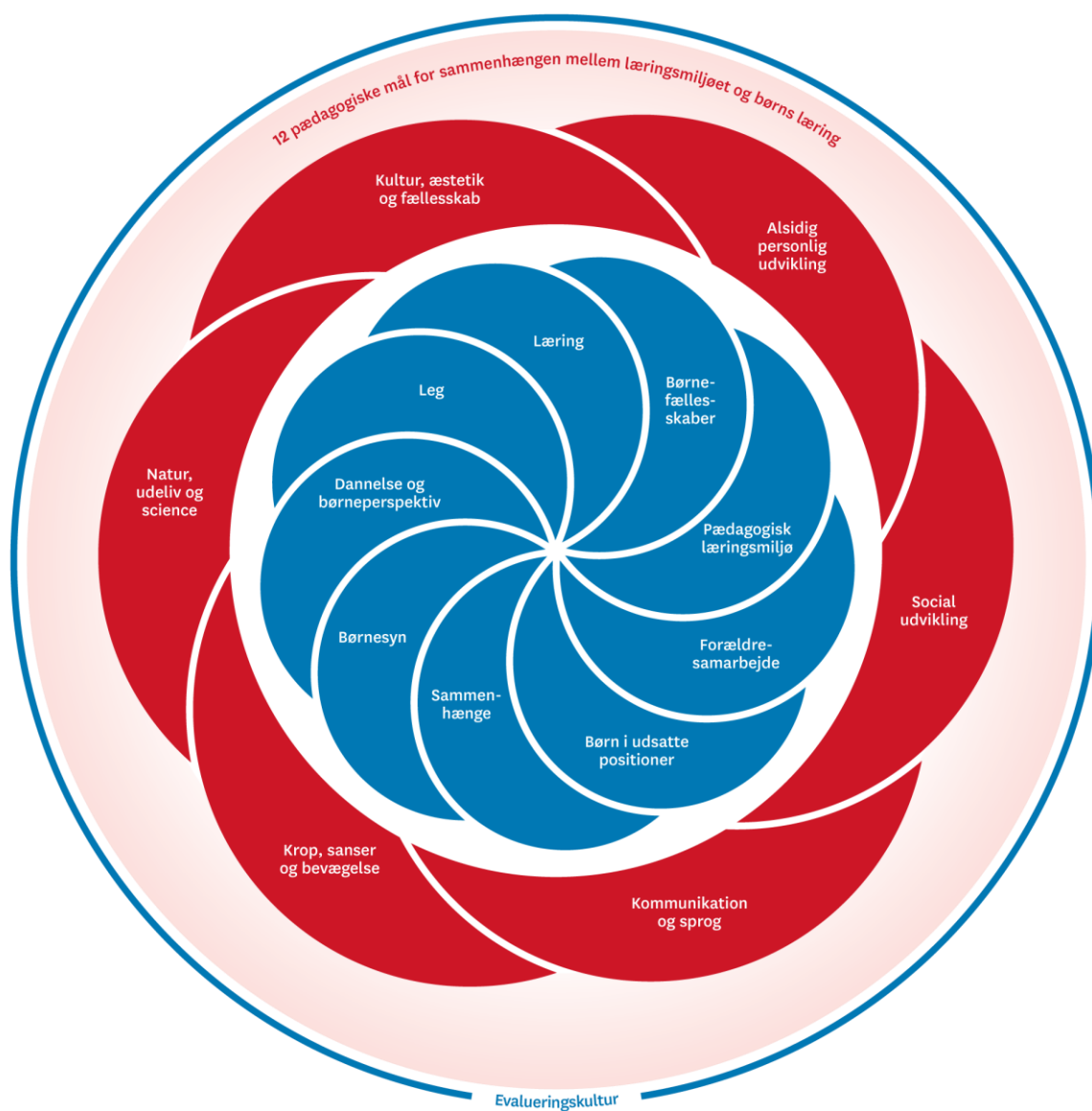

Pædagogisk læreplan for International School of Billund Kindergarten 2025/2026

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i

publikationen [*Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold*](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Historien

ISB Kindergarten er en afdeling af International School of Billund. Skolen åbnede dørene i august 2013 med lidt over 60 elever i børnehaven og indskoling. I dag har vi tæt på 600 elever i alderen fra 3-16 år fordelt på børnehaven og skolen. I børnehaven har vi 11 procent danske elever mens resten kommer fra mange forskellige lande i hele verden.

Børnehaven råder over velholdte og formålsbyggede rammer, som understøtter børns leg, læring og trivsel. De udendørs faciliteter er veludstyrede og indbyder til bevægelse og udforskning. Vi er beliggende tæt på et mindre skovområde og Skulpturpark Billund, som giver gode muligheder for naturoplevelser og pædagogiske aktiviteter. Derudover har vi adgang til skolens ressourcer, herunder sportshal og sportsplads, bibliotek, kantine, musiklokale samt Assembly Hall og Grand Hall, som inddrages i hverdagen, når det er relevant.

ISB Kindergarten er af Billund kommune godkendt til engelsk som fællessprog og altså fritaget for danskundervisning.

Pædagogisk grundlag

På ISB tager vores pædagogiske arbejde i børnehaven udgangspunkt i kerneværdierne PLAY/LEARN og De styrkede pædagogiske læreplaner. Disse danner tilsammen rammen for vores hverdag og pædagogiske praksis. Vi tror på, at børn lærer og udvikler sig bedst gennem leg, nysgerrighed og trygge relationer. Legen er derfor en central del af hverdagen og planlægges med afsæt i de seks læreplanstemaer, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse understøttes. Samtidig bygger vores pædagogiske arbejde på tydelige rammer og et solidt fagligt fundament, som er en del af ISBs profil som autoriseret IB World School.

Vores mission

Ved at gøre LEG til en central del af indlæringen stimulerer ISB hvert barns naturlige lyst til at LÆRE.

Vores vision

At udvikle elever, der lærer hele livet, og som med mod, medfølelse og nysgerrighed er med til at skabe en bedre verden.

Børnehavens program

Børnehavens program udvikles så det overholder kravene til både Early Years-programmet, International Baccalaureate Organisationen (IB Org.) og bestemmelserne i Dagtilbudsloven som beskrevet i vores Pædagogiske Læringsplan.

Den styrkede pædagogiske læreplan og de centrale elementer i IB Early Years Primary Years Programme (PYP) går godt i spænd og er her kombineret for at skabe en udførlig pædagogisk tilgang til børns trivsel, indlæring og udvikling.

Udviklingsmål og professionel udvikling 2025/2026

På tværs af børnehave og skole har vi fire centrale fokusområder:

- Sammenhæng
- Literacy – fremme læsefærdigheder
- Resiliens
- Pædagogik og faglig kvalitet

I børnehaven kommer fokusområderne til udtryk på følgende måde:

Sammenhæng:

Vi arbejder for at skabe et stærkt og sammenhængende fællesskab. Dette sker gennem styrket samarbejde på tværs af teams, etablering af rutiner og tydelig kommunikation. Vi bygger vores praksis på fælles værdier og metoder og involverer forældrene aktivt. Alle medarbejdere er informerede og engagerede i at støtte hvert barns udvikling og trivsel.

Literacy:

Vi fremmer tidlige læse- og skrivefærdigheder gennem en inkluderende og fælles tilgang. Vi har fokus på faglig udvikling, tilgængelige materialer og i samarbejde med forældre og bibliotek skaber vi sammenhængende, engagerende og varierede læseoplevelser for alle børn.

Resiliens:

Vi øger medarbejdernes viden om børns følelsesmæssige udvikling gennem målrettet faglig udvikling. Fleksible rutiner understøtter børns følelsesregulering og trygge overgange. Gennem fælles forståelse i teamet arbejder vi aktivt for at styrke børns selvværd og trivsel som fundament for deres læring.

Pædagogik og faglig kvalitet:

Vi fremmer faglig kvalitet gennem kontinuerlig professionel udvikling, fleksible rutiner og stærkt teamsamarbejde, som sikrer børns trivsel, selvværd og optimale læringsbetingelser.

Vores udviklingsmål danner fundamentet for vores fælles arbejde med at skabe en tryk og inkluderende hverdag for både børn og medarbejdere.

På ISB arbejder vi ud fra seks værdier om legende læring, gældende på tværs af børnehave og skole:

- *Play is a core resource for learning.*
- *Learning through play in schools involves play with a purpose.*
- *The paradoxes between play and school complicate bringing playful learning and teaching together.*
- *Learning through play is a mindset with playfulness as the active ingredient*
- *Play and playfulness thrive in supportive school cultures.*
- *Learning through play is universal and shaped by culture*

Pædagogisk udvikling: Pedagogy of Play

For at styrke pædagogisk praksis deltager alle ansatte i børnehaven ugentligt i ca. 45 minutter med vores PoP-koordinator. Her arbejdes med legende læring og pædagogisk udvikling gennem:

- At dykke dybere ned i principperne for leg og læring.
- At reflektere over, hvordan leg med et formål kan integreres i hverdagen
- At diskutere, hvordan vi kan navigere i paradokserne mellem skolekultur og legende læring.
- At udvikle en fælles forståelse af playfulness som en aktiv ressource i læringsmiljøet.
- At styrke en kultur, hvor leg, kreativitet og eksperimenter trives.

Denne strukturerede og faste tid sikrer, at pædagogisk udvikling både er praktisk og konkret, og at alle kontinuerligt styrker deres kompetencer inden for legende læring og dermed den pædagogiske praksis.

Udviklingsarbejdet med fokusområder og vidensdeling foregår på personalemøder, teammøder og i PoP-sessioner. Børnehavens personale deltager sammen med skolens lærere i korte og længerevarende kurser, som understøtter udviklingsmålene, herunder Ross Greene og *Universal Design for Learning (UDL)* samt kurser med fokus på IB Primary years programme.

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 3 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter, udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø. Andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

I vores pædagogiske praksis arbejder vi ud fra et holistisk syn på børns læring og udvikling, hvor trivsel er det overordnede og styrende princip.

Vi lægger vægt på at skabe anerkendende og respektfulde relationer, hvor barnets perspektiver og personlige synspunkter bliver taget alvorligt. Vores pædagogiske tilgang tager afsæt i det enkelte barns kompetencer, initiativer og styrker, samt i zonen for nærmeste udvikling. På den måde mødes hvert barn med positive forventninger og respekt.

På ISB er læring baseret på leg. Det forventes, at alle medarbejdere i børnehaven er engagerede og aktivt deltagende i børnenes leg.

Børnesyn

Vores syn på barnet danner grundlaget for den pædagogiske praksis. Barndommen har en værdi i sig selv, og børn har ret til at være børn, til at være unikke og til at udvikle sig i deres eget tempo.

Børn fødes med en naturlig nysgerrighed og spørgelyst samt evnen til at lære om, interagere med og fortolke verden omkring dem.

Børn er nysgerrige, kompetente og aktive deltagere i deres egen læring. De har hver især egne ressourcer, interesser og måder at forstå verden på, som vi tager udgangspunkt i. Børn anerkendes som ligeværdige deltagere i fællesskabet.

Dannelse og børneperspektiv

Da vores hverdag og planlægning styres af børnenes interesser og ideer er vores curriculum i konstant udvikling.

Vi anerkender "medbestemmelse" som én af FN's rettigheder for børn, og det betyder, at barnets perspektiver inddrages i det pædagogiske arbejde. Når børn bliver hørt, får lov at vælge og tage ejerskab over områderne og tiden i børnehaven, styrker og beriger det deres læring. Barnets perspektiver og input værdsættes, både under aktiviteter og rutiner igangsat af voksne og under leg.

Leg, Læring, Børnefællesskaber

Playful learning er en holdsport. Succes afhænger af en tillidsfuld børnehavekultur, hvor elever og voksne støttes i, at vi afprøver ideer sammen. Samværet er en betydningsfuld del af kulturen.

Vi tror på, at "Kids do well if they can." (*Ross Greene, Child Psychologist*)

I vores børnehave sikrer vi at alle børn:

- Trives og har de bedste udviklingsbetingelser. Uanset deres forudsætninger, kultur, religion eller alder skal de føle sig som en betydningsfuld del af børnefællesskabet.
- Vi tilpasser vores dagligdag, så alle børn kan være en del af børnefællesskabet.
- Vi tilbyder uforstyrret leg i klasserne, på tværs af klasserne og leg i mindre grupper. Vi prioriter voksen deltagelse i legen.
- Vi fokuserer på den gode relation mellem voksne og børn og børnene imellem.

Med udgangspunkt i International Baccalaureate Primary Programme understøtter børnehavens medarbejdere børnenes læring og udvikling ved at:

- planlægge tid til leg uden afbrydelser
- opbygge stærke relationer til børnene og deres familier
- være opmærksomme på at ændre læringsmiljøerne ud fra børnenes interesser
- tilbyde mange muligheder for symbolsk udforskning og udtryk

(The Early Learner i PYP, IBO 2020)

Pædagogisk læringsmiljø

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Gennem hele dagen skaber vi et pædagogisk læringsmiljø med balance mellem strukturerede aktiviteter, fri leg og tid til uforstyrret udforskning af aktiviteter planlagt af de voksne. Hvert barn mødes som nysgerrigt, kompetent og unikt, og vi tilrettelægger dagen, så alle får mulighed for at trives, lære, udvikle sig og danne relationer. Vores læringsmiljø bygger på tydelige rammer, nærværende voksne og varierede læringsrum, hvor børn kan afprøve færdigheder, udtrykke sig kreativt, samarbejde og opleve succes. På den måde understøtter vi både børnenes faglige, sociale og personlige udvikling, samtidig med at vi fremmer deres selvstændighed og aktive deltagelse i fællesskabet.

Samarbejde med forældre om børns læring

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Forældrene er vores vigtigste samarbejdspartnere. De har en viden om deres barn, vi har en anden – og sammen har vi en stærk og værdifuld indsigt.

Vi har et tæt samarbejde med forældrene løbende gennem hele året. Forældrene er altid velkomne i børnehaven. De inviteres til at deltage i events, sociale begivenheder eller kommer ind for at f.eks. læse historier eller dele færdigheder, interesser og kultur.

I starten af hvert skoleår afholdes et informationsmøde for forældre om de tidlige år i PYP samt individuelle klassemøder.

Forældre inviteres til tre "Play dates" med deres børn i løbet af et år, så de kan opleve, hvordan læring gennem leg foregår i børnehaven. Forældrene kan regelmæssigt se dokumentation for elevernes læring på Seesaw, der er en lukket portal, hvor der oprettes individuelle porteføljer til børnene, deles billeder, videoer og meddelelser om børnenes læring. Oplysninger om ugens aktiviteter sendes ud i et fredagsbrev fra klasselærerne med forslag til aktiviteter, forældrene kan lave med børnene derhjemme.

For at skabe overblik over barnets udvikling og læring, benytter vi et redskab, der minder om "Dialog profiler". Denne udfyldes af forældrene og lærerne og bruges som grundlag for skole-/hjem samtaler. Forældrene tilbydes en valgfri samtale med lærerne i oktober og skole-hjem samtaler afholdes i januar.

I slutningen af hvert skoleår modtager forældrene en rapport, der fortæller om børnenes udvikling og læring.

Vi har et rigtig godt samarbejde med forældrebestyrelsen (Kindergarten Parent Committee), der afholder møde seks gange i løbet af skoleåret.

Børn i udsatte positioner

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

De mindre grupper giver os et overblik over, hvor vi som voksne kan støtte op om barnets udvikling, og hvordan vi mere målrettet kan støtte op om et barns sociale, følelsesmæssige, sproglige eller motoriske udfordringer. Vi arbejder struktureret i alle grupper med "Fri for mobberi."

Vi fokuserer på at skabe overskuelige og inkluderende rammer: dele børnene op i mindre grupper så vi kan være nærværende voksne, og på den måde støtte op om børn i udsatte positioner.

Det er vigtigt at sikre, at der er plads til forskellige behov, f.eks. plads til at være meget energisk og plads til at være stille. Vores daglige rutiner og områder er fleksible og tager højde for børnenes udviklingstrin og behov.

Som udgangspunkt er vi opmærksomme på ikke at trække et enkelt barn ud af fællesskabet for at lave en aktivitet. I stedet udvælger vi andre børn til aktiviteten sammen med det udsatte barn, så barnet føler sig set, hørt og forstået, samtidig med at det er en naturlig del af fællesskabet i aktiviteten/dagligdagen.

Der samarbejdes tæt med well-being support og PPS for at give børnene de bedste udviklingsmuligheder.

Vi har mulighed for at lave målrettede indsatser for børn med særlige behov, herunder sprogstimulering, NUSSA-træning samt legegrupper med fokus på barnets individuelle behov. Denne form for indsats foregår altid i samarbejde med forældrene.

Sammenhæng til børnehaveklassen

Vores K2-klasser, der er for de 5- til 6-årige, fungerer som skolens "førskolegrupper", hvor ændringer i fokus og forventninger sker gradvist over hele skoleåret.

I K2 grupperne arbejder man i løbet af året mere fokuseret og målrettet med muligheder for at fordybe sig i forskellige projekter. Der afsættes mere tid til gruppediskussioner og historielæsning, efterhånden som børnenes evne til at fokusere og koncentrere sig udvikles. Med støtte begynder de at lære at skifte mellem, hvornår det er tid til fysiske aktiviteter, og hvornår det er tid til at være stille og lytte.

I forbindelse med overgangen fra børnehave til skole har vi en proces for både børnene og deres forældre. Hvert år samarbejder vi med lærerne i P1 (børnehaveklassen) om at planlægge overgangen fra børnehave til skole. Processen starter i april og indebærer blandt andet, at vi afholder forældremøder, at børnehavebørnene besøger deres nye klasse, at de bliver vist rundt af personale og elever - både på skolen og i SFO-områderne.

I foråret begynder børnehavebørnene at deltage i skolens After School Club/SFO sammen med en voksen fra børnehaven.

Hen over foråret sikrer vi, at børnene flere gange møder deres kommende lærere med henblik på relationsdannelse før skolestart.

Børn med særlige behov bliver besøgt i børnehaven og observeret af skolens trivsels- og støttelærere samt deres kommende klasselærere, hvis man vurderer at det er nødvendigt. Desuden afholder vi en Børnehavedimissionsfest for at fejre, at børnene afslutter deres tid i børnehaven og for at sige ordentligt farvel til dem.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Vi integrerer lokalsamfundet som en aktiv del af børnenes læring og pædagogiske oplevelser. Dette sker gennem både planlagte besøg og deltagelse i lokale aktiviteter, der understøtter vores Units of Inquiry.

- **Lokale institutioner og arbejdspladser:** Vi besøger f.eks. Billund Lufthavn, brandstationen og havnen i Vejle i forbindelse med K2's Unit of Inquiry om transportmidler.
- **Kulturelle oplevelser:** Flere grupper besøger Bamse-museet, Den gamle skole og Billund Bibliotek, hvor de deltager i musik, udstillinger og teaterarrangementer.
- **Friluftsliv og byrum:** Byens legepladser, grønne områder og offentlige rum bruges aktivt som læringsmiljøer.
- **Arrangementer i lokalsamfundet:** Vi deltager løbende i lokale arrangementer, der giver børnene mulighed for at opleve andre fællesskaber og kultur i nærmiljøet.

Gennem disse aktiviteter får børnene konkrete oplevelser, der styrker deres forståelse af verden omkring dem, samtidig med at de lærer at navigere og indgå i fællesskaber uden for institutionen

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Læringsrum

En grundlæggende forudsætning for effektiv læring i de tidlige år er etableringen af trygge, stimulerende og indbydende læringsrum. Disse rum skal vække børnenes nysgerrighed, understøtte deres lyst til at udforske og skabe rammer for kreativitet, risikovillighed og læring gennem leg.

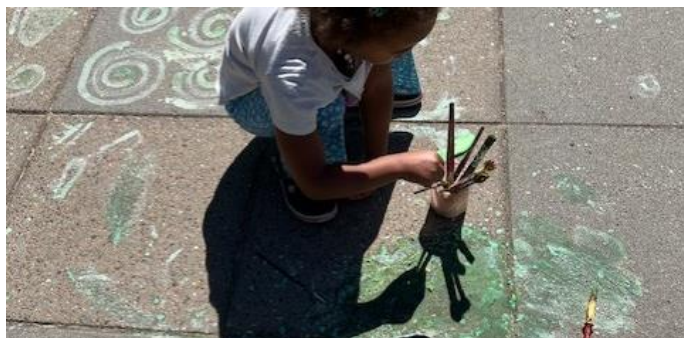
Læringsrummene giver mulighed for autentiske læringsoplevelser, hvor børn anerkendes for deres viden, styrker og kompetencer – både som individer og som en del af et fællesskab. Der arbejdes bevidst med rummenes udformning, funktion og æstetik, så de understøtter tværfaglig læring, samarbejde, begrebsforståelse, færdighedsudvikling og handlekompetence.

På ISB skaber pædagogerne i børnehaven læringsrum ved at:

- tilbyde varierede og lettilgængelige materialer, der stimulerer kreativitet og fordybelse
- arrangere og justere materialer som en aktiv invitation til læring
- indrette områder til rolleleg, konstruktion, kunstnerisk udfoldelse og æstetiske udtryksformer
- sikre muligheder for både fælles og individuel leg
- inddrage børnene i design og udvikling af legeområder
- synliggøre børnenes læringsprocesser gennem dokumentation og udstillinger

På den måde bliver læringsrummet en aktiv medspiller i børnenes udvikling og læring.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Vi understøtter børnenes alsidige personlige udvikling ved bevidst at tilrettelægge et læringsmiljø, der er trygt, forudsigeligt og præget af anerkendende relationer. Børnene mødes med omsorg og respekt, så de oplever sig som værdifulde deltagere i fællesskabet. Det danner grundlag for udvikling af selvværd og en positiv selvidentitet.

Læringsmiljøet organiseres, så børnene får varierede oplevelser og aktive deltagelsesmuligheder i leg, rutiner og fælles beslutninger. Gennem disse erfaringer udvikler de social og emotionel forståelse, selvbeherskelse, ansvarlighed og robusthed.

Vi understøtter udviklingen konkret ved at:

- modellere hensigtsmæssig adfærd, sprog og konflikthåndtering
- skabe tydelige rammer, struktur og genkendelige rutiner
- give tid til fordybelse og uafbrudt leg
- guide børnene i at sætte ord på følelser og handle konstruktivt
- inddrage børnene i planlægning og organisering af hverdagen
- støtte dem i at håndtere modgang og fastholde indsats

Vi arbejder med en kultur, hvor læring ses som en proces, og hvor fejl og udfordringer betragtes som muligheder for udvikling. På den måde styrker vi børnenes engagement, vedholdenhed og evne til at indgå i forpligtende fællesskaber.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vores pædagogiske læringsmiljø understøtter børnenes sociale udvikling ved at skabe inkluderende fællesskaber, hvor børn oplever at høre til, have indflydelse og blive mødt med respekt. Gennem leg, samarbejde og fælles aktiviteter udvikler børnene empati, ansvarlighed og forståelse for forskellighed.

Vi arbejder målrettet med de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling ved at:

- støtte børnene i at indgå i forpligtende fællesskaber
- guide dem i at udvikle empati, konflikthåndtering og samarbejdsevne

Med afsæt i det fælles pædagogiske grundlag tilrettelægges vi læringsmiljøer præget af tryghed, anerkendende relationer, børneperspektiv og deltagelsesmuligheder. Pædagogerne modellerer sociale strategier, sætter ord på følelser og giver løbende feedback, så børnene lærer at lytte, dele, hjælpe og tage ansvar. Social udvikling ses i tæt samspil med de øvrige læreplanstemaer, da sociale kompetencer udvikles gennem kommunikation, leg, kulturelle erfaringer, bevægelse og deltagelse i meningsfulde sammenhænge – herunder arbejdet med venskaber, familie og fællesskaber i vores Unit of Inquiry-forløb.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Vores pædagogiske læringsmiljø understøtter børnenes kommunikation og sprog ved at tage afsæt i deres eksisterende sproglige erfaringer og skabe rige, meningsfulde sprog miljøer i hverdagen. Sprog udvikles gennem leg, relationer og aktiv deltagelse i fællesskaber.

Vi tilrettelægger læringsmiljøet, så børnene får mulighed for at udforske, stille spørgsmål, fortælle, forhandle og reflektere – særligt gennem rolleleg og samarbejdende aktiviteter, hvor sproget naturligt bliver mere nuanceret og komplekst. Pædagogerne lytter aktivt, modellerer sprog og udvider børnenes udsagn gennem dialog og italesættelse.

Historier, samtaler, rim, sange og hverdagsrutiner bruges bevidst til at styrke ordforråd, begrebsforståelse, sætningsopbygning og lydlig opmærksomhed. Læse- og skriveudvikling understøttes i meningsfulde sammenhænge og i barnets individuelle tempo.

For vores flersprogede børn skaber vi trygge sproglige fællesskaber, hvor leg, bevægelse og visuel støtte fremmer tilegnelsen af engelsk som ekstra sprog.

På den måde bliver sproget en integreret del af børnenes leg, relationer og læring.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Vores pædagogiske læringsmiljø understøtter børnenes udvikling af krop, sanser og bevægelse ved at integrere fysisk aktivitet og sanseerfaringer i hele dagen. Vi skaber rammer, hvor børnene får mulighed for at bruge, udfordre og passe på deres kroppe – både i ro og i bevægelse.

Vi arbejder målrettet med både fin- og grovmotorik. Finmotorikken styrkes gennem aktiviteter med model-lervoks, perler, konstruktionslegetøj, LEGO, sakse, pensler og skriveredskaber. Grovmotorikken udvikles gennem daglig bevægelse udendørs, leg på varieret terræn samt ugentlige aktiviteter i hallen, hvor vi har særligt fokus på kropskontrol, balance og koordination.

Sanserne inddrages bevidst i hverdagen gennem aktiviteter, der stimulerer det taktile, auditive, visuelle og smags- og lugtesansen. Udeliv i skov, på legeplads og på ture giver børnene kropslige og sanselige erfaringer.

Samtidig understøtter vi børnenes selvstændighed gennem daglige rutiner hvor de øver sig i at tage tøj af og på, vaske hænder, bruge bestik og selv at tage mad og hælde vand op. På den måde bliver krop, sanser og bevægelse en naturlig og integreret del af børnenes hverdag og udvikling.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Vores læringsmiljø giver børnene daglig adgang til natur og udeliv, hvor de kan udforske planter, dyr, vejr og årstider. Børnene bruger legepladsen og nærområdet til at undersøge, eksperimentere og lege med naturlige materialer som sand, vand, sten, blade og pinde, samt observere små dyr og insekter.

Vi kombinerer voksenstyrede aktiviteter med børnenes egne initiativer, hvor nysgerrighed, observation og sanselig udforskning er i fokus. Gennem leg og eksperimenter med vand, materialer, konstruktioner, kunst og lys udforsker børnene hvordan verden fungerer, og udvikler deres forståelse af naturfænomener og videnskabelige principper. Alle grupper i børnehaven har mindst en ugentlig udedag.

Denne tilgang understøtter børnene i at udvikle viden, ansvarlighed og undren overfor naturen samt at anvende deres erfaringer i kreative og eksperimenterende sammenhænge.

Kultur, æstetik og fællesskab

"Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden."

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Vores læringsmiljø understøtter børnene i at opleve kultur, æstetik og fællesskab gennem aktiv deltagelse og samarbejde. Børnene opmuntres til at handle ansvarligt, udvise omsorg og være gode til at tale sammen, hvilket styrker deres deltagelse i fællesskabet.

Vi fejrer både internationale og danske traditioner og inddrager forældre, så børnene får erfaringer med forskellige kulturer og perspektiver. Gennem leg, historier, musik, dans og kreative aktiviteter udvikler børnene æstetiske færdigheder, kulturel forståelse og fællesskabsfølelse.

På den måde lærer børnene at bidrage, samarbejde og udtrykke sig kreativt.

Evalueringskultur

På ISB arbejder vi systematisk med evalueringer på alle niveauer. Hver klasse gennemfører ugentlige evalueringer, og på PYP-møder reflekterer vi løbende over praksis. Vi sikrer, at evalueringerne inddrager relevante perspektiver, herunder børn og forældre, og fokuserer på at udvikle vores fælles praksis.

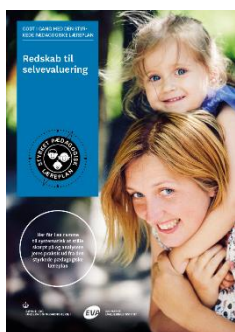
Evalueringerne bruges aktivt til at skabe hurtige ændringer, når behovet opstår, både på individ-, gruppe- og institutionsniveau. De hjælper os med at justere vaner, opdage nye muligheder og styrke kvaliteten af vores pædagogiske indsats.

Til evaluering anvender vi flere forskellige redskaber som f.eks. KIDS, observationer fra fagpersonale, videooptagelser, LP, smitte-model mv. Alt sammen for at vurdere og optimere den pædagogiske indsats der er med til at fremme indsatsen omkring den styrkede pædagogiske læreplan.

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forandringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Film introducerer indholdet i og illustrerer hovedpointer fra publikationen *Den styrkede pædagogiske læreplan*.

Forskellige tematiske materialer dykker ned i viden om et tema og giver inspiration til dialog og handling. Her er bl.a. materialer om evaluerende pædagogisk praksis, som understøtter en systematisk tilgang til det at evaluere.

Der offentliggøres løbende nye temaer.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Pædagogisk læreplan

© 2019

Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Socialministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC